

Arkivnr: 2017/56-1

Saksbehandlar: Kari Patricia Kleppe

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		26.01.2017

Søknad frå Odda kommune om omdisponering av tidligare tilsegn frå Mågelibanen til Lindehuset

Samandrag

Opprustinga av Lindehuset er ein del av etterbruken av Smelteverkstomta. Hordaland fylkeskommune har tidlegare gjeve førebels tilsegn til opprustinga av Lindehuset som kulturhus og regional kulturarena. Totalt har Hordaland fylkeskommune gjeve førebels tilsegn på kr. 4,3 mill. til opprusting av taket på Lindehuset, då med eit totalbudsjett på kr. 9,8 mill. Midlane på kr. 2,0 mill. som Odda kommune for andre gang søker omdisponert, er løyvd som førebels tilsegn til Mågelibanen som no er tapt for bevaring. Søknaden syner til at total kostnad kr. 14,0 mill. for 1. byggetrinn, som omfattar istandsetting av tak, vindauga i tak og isolering av tak. Forutsatt ei fullfinansiering av 1. byggetrinn, der ny støtte frå Riksantikvaren inngår og at ny plan for finansiering og framdrift vert vedteken av Odda kommune vil prosjektet kunna realiserast i 2018. Samla tilsegn frå fylkeskommunen, inklusiv omdisponering av midlane frå Mågelibanen, vil no utgjera under halvparten av finansieringa mot to tredjedelar då det vart omsøkt og gjeve avslag i 2013. Omdisponering av midlane vil vera avgjerande for utløyning av kr. 3,5 mill. i tilskot frå Riksantikvaren i februar i år. At restaurering av taket til Lindehuset no kan gjennomførast er avgjerande for vidare bruk av bygget.

Forslag til innstilling

1. Fylkesutvalet godkjenner søknad om å omdisponera kr. 2,0 mill. i tidligare tilsegn gitt til Mågelibanen, til finansiering av restaurering av taket på Lindehuset.
2. I tildelingsbrevet skal det leggjast inn vilkår som sikrar at tiltaket vert gjennomført etter intensjonen og på bakgrunn av den nye plan for framdrift og fullfinansiering av Byggetrinn 1, og at fylkeskommunen si rolle vert synleggjort.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg:

1. Odda kommune. Søknad av 05.01.2017. «Omdisponering av midlar – Trallebanen til Lindehuset.»
2. Vedlegg til søknad: Odda kommune. Utskrift av sak 035/16 Odda kommunestyre møte 04.05.2016. «Lindehuset finansieringsplan»
3. Vedlegg til søknad: «Oppdatert prosjektbeskrivelse – kostnads- finansierings- og fremdriftsplan 2016-2020»
4. Riksantikvaren. Støttebrev av 02.01.2017. «Istandsetting av Lindehuset på Odda smelteverk – vedrørende søknad om tilskudd»
5. Riksantikvaren. Møtereferat 06.12.2016 hos Hordaland fylkeskommune. «Odda smelteverk Istandsetting av Lindehuset – finansieringsplan 2017/18»
6. Midlar til unike utviklingsprosjekt. Oversikt over prosjekt som har fått støtte frå ordning 2003-16.

Fylkesrådmannen, 02.01.2017

Bakgrunn

- Stat og fylkeskommune si medverknad i Odda kommunes si utvikling av smelteverkstomta:

Utviklingen av Odda smelteverk har gått i flere faser etter konkursen i 2003. Deler av Odda smelteverk vart freda av Riksantikvaren i 2011 i medhald av kulturminneloven § 15 jf. § 22..

Dei siste årene har kommunen, sammen med fylke og stat konkretisert utviklingsretningen som bydelen skal ha. Dette er gjort med bakgrunn i mulighetsstudien, et stort og viktig samarbeidsprosjekt som ble initiert av Riksantikvaren. I oktober 2016 vedtok Odda kommune reguleringsplanen for området, etter en prosess med nært og godt samarbeid med Hordaland fylkeskommune (HFK).

-Tidlegare handsaming i Fylkesutvalet i 2013 og grunngjeving for ny søknad frå Odda kommune i 2017:

Tilskuddet som ble gjeve til Mågeli trallebane i 2008 blir her søkt for andre gang omdisponert til Lindehuset. Odda kommune fikk i 2008 førebels tilsagn på 2 mill. til bruk for opprustning av Mågelibanen. I 2013 søkte kommunen om å få omdisponert midlene til finansiering av restaurering av taket på Lindehuset grunna opprustning av Mågelibanen ikke lenger var aktuelt.

Fylkesutvalet vedtok 25.09.2013:

«Fylkesutvalet avslår søknaden om å omdisponere kr. 2,0 mill. gitt Mågelibanen, til finansiering av restaurering av taket på Lindehuset.»

Odda kommunestyre har vedtatt en finansieringsplan for Lindehuset i mai 2016 (*Vedlegg til søknad: Odda kommune. Utskrift av sak 035/16 Odda kommunestyre møte 04.05.2016. «Lindehuset finansieringsplan»*) Finansieringsplanen hadde eit totalbudsjett på over kr. 21,0 mill. og ein framdriftsplan over fire år, 2016-20 med eit delprosjekt for kvart år. Kommunen søkte Riksantikvaren om støtte på kr. 5,98 for fireårs perioden, men mottok avslag på søknad. Odda kommune har fortløpende dialog med Riksantikvaren og Hordaland fylkeskommune ved kultur og regional for å sikre finansiering.

Riksantikvaren inviterte Odda kommune og Hordaland fylkeskommune til dialogmøte 06.12.2016 for samen sikre at istandsettingsprosjektet av Lindehuset blir fullfinansiert. (*Vedlegg Riksantikvaren. Møtereferat 06.12.2016 hos Hordaland fylkeskommune. «Odda smelteverk Istandsetting av Lindehuset – finansieringsplan 2017/18»*)

Sentralt her var frå Riksantikvaren og Odda kommune at Hordaland fylkeskommune sikrer en videreføring av tidligere avsatte fylkeskommunale midler til Odda kommune, også midla til Mågelibanen, og at kommunen får disponere disse til istandsettingen av Lindehuset.

Fylkeskommunen understreka at restaurering av Lindehuset er viktig for utvikling av Smelteverkstomta og Odda sentrum som regionssenter. Sentralt for tildeling av midlane er at dei skal ha ei utløysande effekt for realisering av prosjekt. Endelig tilsegn forutset fullfinansiering av prosjektet i sin heilhet eller klart definerte delprosjekter. Ein oppmoda om å satse på eit delprosjekt som 1. byggetrinn der det ville vera realistisk at ein kan finansiere og gjennomføra.

Resultatet frå møte var at ein fremma revidert framdriftsplan der tidlegare delprosjekt 1 og 2 vart byggetrinn 1 for samla kr. 14,0 mill. og med potensiale for å verta fullfinansiert. Sentralt er at tidlegare førebels tilsegn frå fylkeskommunen kan realiserast og nytt tilsegn frå Riksantikvaren på kr. 3,5 mill. blir løyvt i februar 2017 forutsatt at fylkeskommunen omdisponerer midlar frå Mågelibanen til Lindehuset.

(*Syner til vedlegg Riksantikvaren. Møtereferat 06.12.2016 hos Hordaland fylkeskommune. «Odda smelteverk Istandsetting av Lindehuset – finansieringsplan 2017/18»*)

Kort om 1. byggetrinn.

-På grunnlag av ny finansieringsplan (*Vedlegg til søknad: «Oppdatert prosjektbeskrivelse – kostnadsfinansierings- og fremdriftsplan 2016-2020»*) for Lindehuset fremmer kommunen ny søknad om omdisponering av midlane frå Mågelibanen. (*Syner til vedlegg: Odda kommune. Søknad av 05.01.2017. «Omdisponering av midlar – Trallebanen til Lindehuset.»*)

I grunngjevinga legg kommunen vekt på at Lindehuset spelar ei viktig rolle for Odda som kulturbygg og som kulturminne og har en stor rolle i sentrumsutvikling og etterbruk av Smelteverkstomta. Lindehuset er fredet, noe som medfører at det er mye mer kostbart å sette det i stand enn det ellers ville ha vært.

Dei redegjør også for at Mågelibanen er tapt, veiutbygging har ført til at deler av skinnene er fjernet. Både trallebanen og Lindehuset er kulturminner fra samme periode, fra den første industriutbyggingen i Odda. Dei peikar på at det er svært beklagelig at Mågelibanen er tapt. Desto viktigere er det å ta vare på dei av kulturminnene i Odda som gjennom bruk garanterer vern av et viktig kulturminne fra industriutbyggingen. Lindehuset er en sentral arena for en av Norges viktigste litteratursymposier, og for mange andre arrangementer som styrker kulturliv og næring i Odda og regionen.

I planen for Byggetrinn 1 vert det medregna dei midlene som Odda kommune har fått i førebels tilsagn fra fylkeskommune, her også omdisponerte midler fra Mågelibanen totalt 6,3 mill.. Eit mindre nytt bidrag fra fylkeskommune 0,538 mill. blir søkt i 2017 og Riksantikvar vert søkt med 3,5 mill.. Odda kommune bidrar med tilsvarende beløp, som allerede er avsatt i økonomiplanen.

(Syner til vedlegg til søknad: «Oppdatert prosjektbeskrivelse – kostnads- finansierings- og fremdriftsplan 2016-2020»)

Kostnads- og finansieringsplan.

Kostnadsoverslag byggetrinn 1 som omfattar istandsetting av tak, vinduer i tak og isolering av tak. Planlagt utført i 2018.

Avhenger av politisk gjennomslag i fylkeskommunen for finansieringsplanen som så utløyser midlar hos riksantikvaren.

Kostnadsanslag for byggetrinn 2, fasader, vinduer, isolering av vegger og oppgradering av interiør. Planlagt utført i 2020. Avhenger av ny finansieringsplan som vil bli utarbeidet i 2019.

Byggetrinn 2 krever flere avklaringer blant annet i forhold til fremtidig bruk av Lindehuset. Kostnadsanslaget må verifiseres nærmere.

Kostnadsplan

Budsjettpost	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
Byggetrinn 1			14 000 000			14 000 000
Byggetrinn 2					9 381 375	9 381 375
SUM kostnader			14 000 000		9 381 375	23 381 375

(Syner til vedlegg til søknad: «Oppdatert prosjektbeskrivelse – kostnads- finansierings- og fremdriftsplan 2016-2020»)

Finansieringsplan for Byggetrinn 1 med framdrift.

- Odda kommune har 5,462 mill. i vedtatte tilsagn og midler fra HFK og Stiftelsen UNI kr 5 462 000
- Kommunestyrevedtak tilfører i 2017 – 2018 prosjektet kr 2 500 000
- Odda kommunes har søkt om omdisponering av midler vedrørende Mågelibanen. Avgjøres i Fylkestinget i januar 2017. Forutsetning for at Riksantikvar skal gi tilskudd. kr 2 000 000
- Odda kommune har søkt Riksantikvar om 3,5 mill. i 2017. Avgjerast februar 2017. Forutsetning er at HFK gir positivt tilsagn til omdisponering av midler i januar. kr 3 500 000
- Odda kommune søker Hordaland fylkeskommune om støtte til Lindehusets Byggetrinn 1 vår 2017 med den hensikt å få dette utbetalt i 2018. Svar på denne søknaden vil være høst 2017. kr 538 000

SUM: **kr 14 000 000**

Følges ovennevnte plan om tilsagn av tilskudd vil byggetrinn 1 være fullfinansiert høsten 2017. Oppstart av prosjekt januar 2018. Følgende ligg då til grunn:

1. Hordaland fylkeskommune behandler søknad om omdisponering av tilskudd til Mågelibanen, saken legges frem for politisk behandling januar 2017
2. Riksantikvaren behandler revidert søknad om tilskudd for perioden 2017/2018

3. Odda kommune bør legge frem revidert finansieringsplan og fremdriftsplan til politisk behandling
4. Odda kommune søker Hordaland fylkeskommune om regionalmidler våren 2017.
5. Det tas sikte på bekreftelse av fullfinansiering for første fase innen høsten 2017 med oppstart av prosjektet rundt samme tid.

Regionale og nasjonale føringar

-Regionale føringar

Føringar for søkte midlar då dei vart utlyst for 2015 – 2016.

«Midlar til unike utviklingsprosjekt der ein kan skapa noko særmerkt som styrkar kommunen og regionen.» Støtta skal gå til prosjekt som medverkar til å skapa gode, attraktive og konkurransedyktige samfunn – lokalt og regionalt. Midlane skal primært gå til investeringsføremål og føreset at prosjekta er relativt godt utvikla og konkretisert og slik har ei utløysande effekt for prosjektet.

Utvikling av attraktive senter i Hordaland er eit av innsatsområda i Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland (HNN). Satsinga på å utvikle attraktive regionsenter står sentralt og er eit av dei prioriterte områda under innsatsområde for «*Heilskapleg samfunnsutvikling*». Prosjekt som er utviklingsretta og som står opp under handlingsprogrammet i Regional plan for attraktive senter i Hordaland <http://www.hordaland.no/regional-plan-for-attraktive-senter> er særleg prioritert.

Bransjar med særskilt fokus er også eit prioritert innsatsområde i HNN med mellom anna fokus på reiseliv og kulturbasert næringsliv, som også er satsingsområder i Odda og regionen.

-Nasjonale føringar

Odda smelteverk i bevaringsprogrammet for tekniske og industrielle kulturminner

Deler av Odda smelteverk ble fredet av Riksantikvaren i 2011 i medhold av kulturminneloven § 15 jf. § 22.. Bevaringsprogrammet er relatert til nasjonalt mål: «*Freda bygningar, anlegg og fartøy skal ha ordinært vedlikehaldsnivå innan 2020*». Odda smelteverk kom med i bevaringsprogrammet i 2013, og har i perioden 2005 – 2016 mottatt til sammen kr 29 858 675,- i tilskudd fra Riksantikvaren. I 2016 mottok anlegget kr 3 585 475,- hvorav kr 277 080,- gikk til sikringstiltak på Lindehuset.

Riksantikvaren ser det som vesentlig for Lindehusets tilstand og for en god utvikling av Odda smelteverk at Byggetrinn 1 (tidligere fase 1 og 2) av istandsettingsprosjektet blir fullfinansiert. Dei oppfordrer sterkt til at Hordaland fylkeskommune sikrer en videreføring av tidligere avsatte fylkeskommunale midler til Odda kommune, og at kommunen får disponere disse til istandsettingen av Lindehuset.

Forutsatt en fullfinansiering av prosjektets Byggetrinn 1 (tidligere fase 1 og 2) med midler fra fylkeskommunen og andre bidragsytere, ønsker Riksantikvaren å prioritere kr. 3 500 000,- i tilskudd fra statsbudsjettet kap 1429 post 72 til første fase av istandsettingen av Lindhuset iht. revidert fremdrifts- og finansieringsplan.

Nærare om Odda kommune si grunngeving henta frå søknaden:

«*Søknad til Hordaland fylkeskommune: «Omdisponering av midler – Trallebanen til Lindehuset» Kommunen ønsker å fremme en ny søknad om omdisponering på grunnlag av ny finansieringsplan for Lindehuset, og bygningens betydning som fredet kulturminne og viktige rolle i sentrumsutviklingen. Bakgrunn*

Lindehuset er ett av de fredete bygningene som eies av Odda kommune. Det er en av de eldste bygningene på Odda Smelteverk. Lindehuset ligger midt i Odda sentrum og istandsettelse og oppgradering av bygningen vil spille en viktig rolle for regional utvikling. Istandsatt Lindehus vil kunne brukes hele året. Lindehuset har stor plass og kan romme store arrangementer. Litteratursymposiet er blant de viktigste i landet, og har betydd mye for Oddas omdømme. Bygningen må settes i stand for å unngå uopprettelig forfall, noe som vil føre til at nok et kulturminne i Odda går tapt.

Bygningen brukes som teater og til andre kulturaktiviteter, men er helt uisolert og i dårlig stand. Odda er et viktig regionsenter, og et fungerende kulturhus er av avgjørende betydning for at Odda blir mer attraktiv

som besøksmål. Bedre opplevelse for brukere av arrangementer. Oddas rolle som regionsenter styrkes. Det blir mulig å holde større konferanser osv. i Odda.

Selve prosjektet med Lindehuset består av istandsettelse av tak, vegger, interiør av bygningen, slik at den kan varmes opp og brukes hele året. Prosjektet er delt i to byggetrinn der 1. byggetrinn inngår i denne søknaden og omfatter istandsettelse av tak, vinduer og isolering av tak. Arbeidene planlegges utført i 2018. Byggetrinn 2 omfatter fasader, vinduer, isolering av vegger og oppgradering av interiør. Arbeidene planlegges utført i 2020. Byggetrinn 2 avhenger av ny finansieringsplan som vil bli utarbeidet i 2019. Byggetrinn 2 krever flere avklaringer blant annet i forhold til fremtidig bruk av Lindehuset. For kommunen er det helt vesentlig å istandsette og etterisolere Lindehuset for å få til ny bruk. Ny bruk av Lindehuset er viktig for utvikling av Smelteverkstomta og Odda sentrum.

Odda kommunestyre har vedtatt en finansieringsplan for Lindehuset i mai 2016. I denne planen medregnes de midlene som Odda kommune har fått tilsagn til fra fylkeskommune, her også omdisponerte midler fra Måglibanen totalt 6,3 mill., et mindre nytt bidrag fra fylkeskommune 0,538 mill. og riksantikvar med 3,5 mill. Odda kommune bidrar med tilsvarende beløp, som allerede er avsatt i økonomiplanen. Forankring Odda kommunestyre sak 03516/16 - Finansieringsplan Lindehuset.»

Fylkesrådmannen si vurdering.

Hordaland fylkeskommune har tidlegare gjeve førebels tilsegn til opprustinga av Lindehuset som kulturhus og regional kulturarena på samla kr. 4,3 mill. til opprusting av taket på Lindehuset. Samla tilsegn frå fylkeskommunen, inklusiv omdisponering av midlane frå Måglibanen på kr. 2,0 mill., utgjera under halvdel av nye totale kostnader for 1. byggetrinn mot to tredjedelar av kostnadane ved søknad i 2013.

Forutsett ei fullfinansiering av prosjektets 1. byggetrinn, der ny støtte frå Riksantikvaren inngår og ny plan for finansiering og framdrift vert vedteken av Odda kommune, vil prosjektet kunna realiserast i 2018.

At restaurering av taket til Lindehuset no vert gjennomførbart er avgjerande.

Fylkesrådmannen rår derfor til at søknaden om omdisponering av midlane vert støtta. Ein eventuell søknad frå Odda kommune om ytterlegare støtte frå fylkeskommunen med kr 538 000 er ikkje ein del av denne saka og vil bli fremma som eiga sak nå ein slik søknad ligg føre.